

**VÕRUMAA PARTNERLUSKOGU
STRATEEGIA MEEDE 1**

1. Meetme nimetus:
KÜLA – JA KULTUURI MEEDE
Alameetme 1. 2 nimetus Kohaliku kultuuripärandi säilitamine
2. Meetme eesmärk
Meetme eesmärk: Kohaliku identiteedi tugevdamine läbi kultuuripärandi säilitamise, uuenduslike lahenduste ja kultuuriväärtuste taaselustamise
Otsesed eesmärgid: <ul style="list-style-type: none">• Omaalgatuse toetamine• Kohaliku kultuuripärandi säilitamine, arendamine ja taaselustamine• Kogukondade teadlikkuse arendamine läbi kogemuste saamise
3. Toetatavad tegevused
<u>Toetatavad tegevused:</u> <ol style="list-style-type: none">1. Kohalikul kultuuri- ja ajaloopärandil põhinevate ürituste korraldamine2. Koolituste, õpitubade korraldamine sh koolituste ja õpitubade tarbeks vahendite soetamine3. Põhitegevuseks vajalike vahendite ja seadmete soetamine, mida projektitoetuse taotleja raamatupidamise sise – eeskiri käsitleb põhivarana4. Heakorratööde ja talgute korraldamine5. Rahva- ja tervisespordi propageerimine (üritused, võistlused jms)6. Piirkondlike koostöövõrgustike ja partnerluste väljaarendamine (sh seminarid, konverentsid, messid)7. Kohalikku arengut käsitlevate uuringute, analüüside ja strateegiate koostamine8. Kohalikku piirkonda tutvustava infomaterjalide kirjastamine ja trükkimine9. Piirkonna mainekujundus sh meened, tooted, materjalid, reklaam jms.10. Muuseumi ja pärandkultuuri objektide renoveerimine, ehitamine11. Punktis 3.10. märgitud objektide puhul sisustuse ostmine12. Tegevuspiirkonna ülene mittetulundusühingute ja sihtasutuste koolitamine ja õppereiside korraldamine13. Pärandkultuuri objektide arendamiseks vajalike rajatiste ehitamine, rekonstrueerimine, rajamine
<u>Abikõlblikud kulud:</u> <ol style="list-style-type: none">1. Transport2. Majutus3. Ruumi ja tehnika rent4. Lektori ja eksperdi tasud5. Projektijuhi tasu lubatud kuni 20 % projekti kogumaksumusest (v.a. investeeringuteks tehtud kulud, mille puhul projektijuhi tasu ei ole abikõlblik)6. Tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuga maksumus, projektitoetuse taotleja mitterahaline omafinantseering abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuga maksumus, kui projektitoetuse taotleja on käibemaksukohustuslane7. Tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus, projektitoetuse taotleja mitterahaline omafinantseering abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuga maksumus, kui projektitoetuse

- taotleja ei ole käibemaksukohustuslane
8. Projekti kontekstis olulise tähtsusega vahendite soetamine (rahvariided, rahvuslikud muusikariistad, käsitöövahendid jms.)
 9. Toitlustus
 10. Teavituskulud
 11. Infomaterjalide koostamine, kirjastamine ja trükkimine (CD, DVD, voldikud, stendid jms)
 12. Liisingumakse kui asja omandiõigus läheb hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmist üle projektitoetuse saajale
 13. MTÜ-de ja SA koolitamine ja õppereiside korraldamine on abikõlblik kui sihtgrupiks on kogu tegevuspiirkond
 14. Sisustuse ostmine muuseumi ja pärandkultuuri objektide puhul
 15. Ehitus sh. projekteerimine, lammutustööd
 16. Omaniku järelevalve, muinsuskaitse järelevalve või teiste valdkondade järelevalve tegemise maksumus kuni 3 % investeeringuobjekti ehitustööde maksumusest
 17. MTÜ ja SA projektitoetuse taotleja omafinantseeringu osaks võib olla komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 54 alusel mitterahaline omafinantseering. Mitterahaline omafinantseering on tegevuse elluviimiseks või investeeringu tegemiseks vajalik projektitoetuse taotleja tehtud vabatahtlik tasustamata töö
 18. Mitterahaline omafinantseering võib moodustada kuni 10% mitterahalise omafinantseeringuga seotud toetatava tegevuse või investeeringuobjekti abikõlblikest kuludest.
 19. Vabatahtliku tasustamata töö tegemise korral on vabatahtliku tasustamata töö tegija tunnitasu määr kuni 3,5 eurot ning masinat, seadet või mootorsõidukit kasutades kuni 7 eurot.
 20. Vabatahtliku tasustamata töö tegemist võib alustada projektitoetuse taotluse PRIAle esitamise päevale järgnevast viiendast päevast alates.
 21. Ekspertiisi kulu
 22. Kasutatud seadme ostmine ja kapitalirendile võtmine on abikõlblik, kui projektitoetust taotlev MTÜ või sihtasutus tõendab et:
 - Seadme ostmiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi
 - Seadme hind on uue samalaadse seadme hinnast oluliselt madalam
 - Seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksest

Abikõlblikud kulud peavad olema põhjendatud, selged, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ja vajalikud tegevuse eesmärgi saavutamiseks. Projektitoetuse taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise

Abikõlblikud ei ole järgmised kulud:

1. Investeeringud ja tegevused, mis on tehtud enne projektitoetuse avalduse esitamist PRIAle
2. Käibemaks, juhul kui taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist "Käibemaksuseaduse" alusel või kui taotleja on kohalik omavalitsusüksus või muu avalik-õiguslik organisatsioon nõukogu määruse (EÜ) 1698/2005 art 71 lõige 3 punkti a tähenduses
3. Maa ja olemasoleva ehitise ostmise ja liisimise kulud
4. Tolli-, sisseveo- ja muu maks, mida hüvitatakse, tasaarveldatakse ja kustutatakse mingil moel ning mis ei moodusta osa Eesti maksusüsteemist või mis on

- ebaproportsionaalselt suur kulutus tegevuse mis tahes osale
5. Sularahamaksed
 6. Riigilõiv, teenustasu pangatoimingu eest, tagasimakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu
 7. Õigus- ja raamatupidamisteenuse eest tasumiseks tehtud kulud
 8. Amortisatsioonikulud
 9. Viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetlemise korral menetluskulud
 10. Kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, **meenetele** ja kingitustele
 11. Erisoodustuselt "Tulumaksuseaduse" § 48 lõikes 4 mõistetav maks
 12. Eksperdi või projektijuhi töötasu sh sotsiaal- ja tulumaks ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed, kui ekspert või projektijuht on avalik teenistuja või riigi või kohaliku omavalitsuse hallatava asutuse töötaja, kelle tööülesanded on sarnased toetava tegevusega
 13. Kulud, mis on seotud liisingulepingu sõlmimisega, intressidega, kindlustusega jms
 14. Liisingumakse, kui asja omandiõigus ei lähe hiljemalt viie aasta möödudes arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest üle projektitoetuse saajale
 15. Kohaliku omavalitsusüksuse ülesande asendamiseks tehtud kulud
 16. Asendusinvesteeringu kulud
 17. **Sõiduauto ostmise või liisimise kulud**
 18. **Maastikusõiduki või muu mootorsõiduki ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud sellise mootorsõiduki, sealhulgas rändkauplusauto ostmise kulud, mille sihtotstarve on kohaliku tegevusgrupi tegevuspiirkonnas elanikele teenuste osutamine ning kui toetust taotleb ettevõtja või mittetulundusühing**
 19. Muud kulud, mis ei ole tegevuse või investeeringuobjektiga otseselt seotud
 20. Kulud, mis on vastuolus nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikliga 71 ja komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74-84) artiklis 55 kehtestatud abikõlblikkuse kriteeriumitega
 21. Projekti elluviimisega seotud üldkulud v.a projektijuhi tasu, sh projektijuhi lepingujärgne tasu või töötasu ja sellelt arvestatud sotsiaal- ja tulumaks ning kohustuslik kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed
 22. Projekti elluviimisega seotud projektijuhi tasu kui projektitoetuse taotleja on kohalik omavalitsusüksus, ettevõtja või kohalik tegevusgrupp v.a. koostööprojekti elluviimisega
 23. Projekti elluviimisega seotud projektijuhi tasu, mille maksumus ületab 20 % projekti abikõlblikest kuludest, kui projektitoetuse taotleja on MTÜ või SA (koodi 341 korral kuni 15%)
 24. Projektijuhi tasu, mille maksumus on arvatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 55 lõike 1 punktides a ja b nimetatud abikõlblikest kuludest.
 25. Kasutatud kaupade ostmise ja liisimise kulud v.a MTÜ ja SA puhul
 26. Muuseumi puhul ei toetata eksponaatide soetamist

4. Meetme sihtgrupp

Mittetulundusühendused, sihtasutused, kohalikud omavalitsused, MTÜ Võrumaa Partnerluskogu

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Külakogukondade puhul on olulisemad ühendavad probleemid noorte vähene osakaal, suur väljaränne, teenuste kättesaadavus ning tööpuudus. Nimetatud probleemide valguses on oluline pöörata tähelepanu toetusmeetmete raames külakogukondade arendamisele

parandamiseks ning muutes maapiirkonnad elukohana seeläbi atraktiivsemaks (Strateegia lk 47).

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3 telg – Maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 toodud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74–84), lisa II kohaselt.

Maapiirkondade elukvaliteet ja maamajanduse mitmekesistamine artikkel 57, kood 323, 322, 321, 341, 421

8. Viide arengukava meetmele juhul kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Indikaatori tüüp	Indikaator	Eesmärk 2010-2013
Väljundnäitajad	Toetust saanud projektid	20
Tulemusnäitajad		
	Läbiviidud ürituste arv	5
	Läbiviidud koolituste arv	5
	Koostatud uuringute ja analüüside arv	3
	Koostatud ja välja antud infomaterjalide arv	5
	Toetatud koostööprojektide kasusaajate arv	300
Mõjunäitajad	Kaasnevad loodavad töökohad	2

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale ⁹

1. Ta vastab asjakohases põllumajandusministri määruses toetuse taotlejale sätestatud nõuetele, kui strateegia meede vastab arengukavas nimetatud meetmele. Muudel juhtudel peab projektitoetuse taotleja vastama nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 maaelu arengu toetuste kohta sätestatud nõuetele ning riigiabi reeglitest tulenevatele nõuetele
2. Eristama selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamise seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest.
3. Projektitoetuse taotleja peab kohalikule tegevusgrupile taotluse esitamise hetkeks olema tegutsenud vähemalt kuus kuud
4. Projektitoetuse taotleja peab olema eelnevalt esitanud projektikavandi elektroonselt ning vajadusel käima MTÜ Võrumaa Partnerluskogu kutsel kohapealsel nõustamisel.
5. Tal ei ole taotluse esitamise ajal riikliku maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksud tasutud ajakava kohaselt
6. Ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest sh Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi
7. Kui ta on varem saanud toetust riigieelarvelistest, sh Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või on saanud muud tagastamatut riigiabi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, ja on tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral on tagasimaksed

- teostatud ettenähtud tähtajal ja summas
8. Tema suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole tehtud pankrotiotsust
 9. Tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest
 10. Ehitis, mida ehitatakse (v.a uus püstitatav hoone) või kuhu inventar või seade paigaldatakse on taotleja omandis või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest
 11. Kavandatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist ei või alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid ei või olla väljastatud varem kui PRIA-le projekti toetuse taotluse esitamise päevale järgneval päeval, välja arvatud rahvusvahelise koostööprojekti puhul
 12. Muuseum peab kuuluma taotleja omandisse ja olema registreeritud Kultuuriministeeriumi muuseumide registris
 13. Teavitama koolituse, seminari, infopäeva või muu ürituse toimumisest PRIA-t ja MTÜ Võrumaa Partnerluskogu seitse tööpäeva enne nimetatud ürituse toimumist elektroonselt või posti teel väljastusteatega tähtkirjaga
 14. Teavitama koolituse, seminari, infopäeva või muu ürituse toimumisest PRIA-t ja kohalikku tegevusgruppide vähemalt 7 tööpäeva enne nimetatud ürituse toimumist elektroonselt või posti teel väljastusteatega tähtkirjaga
 15. Tagama ettevalmistava projekti lõpliku elluviimise viie aasta jooksul arvates ettevalmistava projekti kohta PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.
 16. Teavitama vabatahtliku tasustamata töö tegemise ajast ja kohast PRIA-t ja kohalikku tegevusgruppide vähemalt neli tööpäeva enne vabatahtliku tasustamata töö tegemisest elektroonselt või posti teel väljastusteatega tähtkirjaga
 17. Alates projektitoetuse taotluse esitamisest kuni viie aasta möödumiseni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest teavitab toetuse saaja viivitamata PRIA-t ja MTÜ Võrumaa Partnerluskogu kirjalikult oma postiaadressi ja kontaktandmete muutumisest
 18. Esitama viimase kuludeklaratsiooni (Leader määruse nr.75 lisa 9) kahe aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid hiljemalt 31.12.2014

Nõutavad dokumendid:

1. Vormikohane avaldus (Leader määruse nr.75 lisa 6) ja tegevusgrupi koostatud lisa nr.1
2. Seadusjärgse esindusõigusega isiku puhul tema volitusi tõendav volikirj
3. Hinnapakku(m)se või maksumu(m)se arvestus kululiikide kaupa
4. Kinnituskiri kaasfinantseeringu kohta
5. MTÜ puhul selle liikmete nimekiri, mitte varasem kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga või SA asutajate nimekiri
6. Projektijuhi tasu taotlemisel seletuskiri projektijuhi ülesannete kohta projekti läbiviimisel.
7. Koolituse ja õppereisi päevakava/programm
8. Ehitise puhul ära kiri ehitusprojekti joonistest ehitise ülevaate kohta koos ehitusprojekti seletuskirjaga
9. Ehitise puhul ehitusloa või kohaliku omavalitsusüksuse kirjaliku nõusoleku ära kiri, kui see on nõutav Ehitusseaduse kohaselt
10. Ära kiri dokumendist mis tõendab, et ehitis, välja arvatud uus püstitatav hoone, või kuhu inventar või seade paigaldatakse on projektitoetuse taotleja omandis või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt viieks aastaks ning hoone püstitamise korral kuulub selle alune maa taotleja omandisse või on sellele

taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt viieks aastaks

11. MTÜ või SA puhul kasutatud seadme ostmise ja kapitalirendile võtmise korral ärakiri hinnapakkumustest, millel kajastub uue samalaadse seadme hind

12. Põhivara soetamisel esitada projektitoetuse taotleja raamatupidamise siseeeskirja väljavõtte põhivara piirmäära kohta ja põhivara nimekiri

13. Väheste tähtsusega abi teatise vorm (Leader määruse Lisa 9)

Nõuded investeringu või tegevuse hinnapakkumuse kohta:

1. Kui tegevuse või investeringu käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, peab projektitoetuse taotleja olema saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumust
2. Kui tegevuse või investeringu käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse pakkuja, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse või olema koostanud kululiikide kaupa kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse arvestuse
3. Väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase investeringu või tegevuse eest tasutava hinnaga. Kui projektitoetuse taotleja ei ole valinud odavaimat hinnapakkumust, peab ta tehtud valikut põhjendama
4. Hinnapakkumus peab kehtima vähemalt kuus kuud taotluse esitamise ajal kohalikule tegevusgrupile
5. Projektitoetuse saaja ja see isik, kellelt projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö või ostab kaupa, ning nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige ei tohi kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeringu maksumus ei ületa 1000 eurot või kui projektitoetuse saaja on kohalik tegevusgrupp ja tegevuse või investeringu maksumus ei ületa 5000 eurot
6. Kui tegevuse või investeringu maksumus ületab 1000 eurot ning kui projektitoetuse taotleja on kohalik tegevusgrupp ja hinnapakkuja on sama kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht või kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht on hinnapakkuja osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige, on projektitoetuse taotleja saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumust.
7. Projektitoetuse taotleja ega projektitoetuse saaja ei tohi jaotada tegevuse hinnapakkumust osadeks, kui kavandatava tegevuse või investeringu elluviimiseks vajalik kaup, teenus või töö on funktsionaalselt koos toimiv.

11. Maksimaalsed toetussummad ja –määrad

Toetuse määr kuni 90% projekti abikõlblikest kuludest, kohaliku omavalitsusel pole 20% käibemaks abikõlblik kulu

Minimaalne toetuse summa taotleja kohta ühes taotlusvoorus on **1 920** eurot ja maksimaalne toetussumma taotleja kohta ühes taotlusvoorus on **38 400** eurot

Ühes taotlusvoorus saab projektitoetuse taotleja esitada ühe projektitaotluse ühe alameetme kohta

Meede võib sisaldada väheste tähtsusega abi. Vastaval juhul kohaldatakse väheste tähtsusega abi andmise reegleid